

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **S. M.**

oskarżonego o czyny z art. 216 § 1 k.k. i art. 212 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 17 marca 2021 r.

wniosku Sądu Rejonowego w T.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w A..

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w T. wniósł do Sądu Rejonowego w T. akt oskarżenia przeciwko S. M., któremu zarzucono popełnienie na szkodę A. W. czynów z art. 216 § 1 k.k. oraz z art. 212 § 1 k.k. w zb. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Wymieniony Sąd postanowieniem z dnia 29 stycznia 2021 r., sygn. akt II K (...), na podstawie art. 37 k.p.k. zwrócił się do Sądu Najwyższego o „rozważenie kwestii przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości”. W uzasadnieniu wskazano, że „oskarżony S. M. jest długoletnim adwokatem i na obszarze właściwości tutejszego sądu występował regularnie w charakterze obrońcy lub pełnomocnika. Pomimo statusu adwokata nie wykonującego zawodu nadal jest on znany w środowisku tutejszych sędziów. Pokrzywdzonym i potencjalnym oskarżycielem posiłkowym w tej sprawie jest

Sędzia Sądu Okręgowego w T., wcześniej Sędzia Sądu Rejonowego w T. A. W., który jest również znany przez wszystkich sędziów Sądu Rejonowego w T.". Podkreślono, że „z uwagi na osobę oskarżonego i osobę pokrzywdzonego (...) może istnieć przekonanie o braku swobody orzekania i braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy”, a „zaangażowanie najwyższych władz Sądu Okręgowego w T. sprawujących również nadzór nad Sądem Rejonowym w T. na etapie postępowania przygotowawczego tylko wzmacnia te okoliczności”. Nadto powołano szereg orzeczeń Sądu Najwyższego mających wskazywać na zasadność przedmiotowego wystąpienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w T. zasługuje na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie wskazywano na wyjątkowy charakter przepisu art. 37 k.p.k., jako dopuszczającego możliwość odstąpienia od fundamentalnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Najczęściej powodem przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi jest dążenie do wyeliminowania sytuacji, kiedy to określone okoliczności mogą wywołać w opinii publicznej, także u stron postępowania, choćby mylne, ale oparte na racjonalnych przesłankach wątpliwości co do tego, czy sąd właściwy miejscowo całkowicie bezstronnie i obiektywnie rozpozna zawisłą przed nim sprawę.

Z pewnością do takich okoliczności należy zaliczyć przypadek, kiedy do sądu wpłynie sprawa, w której pokrzywdzonym i potencjalną stroną procesu jest sędzia wcześniej orzekający w tym sądzie, a obecnie pełniący służbę w sądzie nadrzędnym. Istotne znaczenie ma także fakt zaangażowania w przedmiotową sprawę wiceprezes owego sądu nadrzędnego (Sądu Okręgowego w T.), która złożyła do właściwego prokuratora zawiadomienie o przestępstwach, a następnie skuteczne zażalenie na postanowienie o umorzeniu dochodzenia, co doprowadziło do wniesienia aktu oskarżenia przeciwko S. M.. W realiach tej sprawy mniejsze znaczenie w aspekcie zastosowania unormowania z art. 37 k.p.k. ma fakt, że wymieniony jest znanym w środowisku lokalnym adwokatem, zwłaszcza że zawodu nie wykonuje od ponad 9 lat (informacja dziekana ORA w [...]. - k. 94a akt sprawy). Nie podważając zdolności Sądu Rejonowego w T. do prawidłowego, w szczególności bezstronnego rozpoznania przedmiotowej sprawy, trzeba zatem

przyjąć, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, wręcz pewność, pojawienia się usprawiedliwionych wątpliwości w tym względzie u oskarżonego, ale też u innych osób, które mogą powziąć wiedzę o tej sprawie.

Z tych względów uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy przekazał ją nieodległemu od sądu miejscowo właściwego Sądowi Rejonowemu w A., mając też na uwadze, że Sąd ten leży poza okręgiem Sądu Okręgowego w T..